

Harku X karjääri lahenduse eskiisprojekt, arvestades perspektiivse Juuliku-Tabasalu ühendusteega

Saue vald, Harju maakond

Töö nr 26003

**Köide: Teedehituslik osa
Stadium: Eskiis
Seletuskiri**

AS Tariston
Toompuiestee 35, 10149, Tallinn
+372 650 1000
www.tariston.ee
tariston@tariston.ee

Vastutav projekteerija:
Meelis Joon Saar, kutsetunnistus nr 219924

SISUKORD

1	ÜLDOSA	3
1.1	Projekti koostamise eesmärk	3
1.2	Projekti koostamise alused	3
1.3	Varem koostatud projektid ja planeeringud	3
2	OLEMASOLEVA OLUKORRA KIRJELDUS.....	4
2.1	Olemasolev situatsioon	4
2.2	Planeeringud.....	5
2.3	Piiranguid põhjustavad objektid.....	6
2.3.1	Tehnovõrgud	6
2.3.2	Kitsendused	6
3	PROJEKTLAHENDUS.....	7
4	Kokkuvõte.....	9

PROJEKTI KÕIDETE LOETELU

1. TEEPROJEKT KÕIDE I

KÄESOLEVA KÕIDE-I KOOSSEIS

1. Seletuskiri
2. Lisad
3. Joonised

LISAD (Muud tee ehitusprojekti dokumendid)

1. Geodeetiline alusplaan:
 - Maa-ala topo-geodeetiline alusplaan, Kobras OÜ, Harku X uuringuruumi geodeetiline mõõdistus, töö nr 2025-176, 06.2025
2. Geoloogiline uuring:
 - Kobras OÜ, Harku X uuringuruumi geoloogiline uuring, töö nr 2025-201, 12.2025;
3. Dokumendid:
 - Harku VI lubjakivikarjääri korrastamise projekt, OÜ J. Viru Markšeideribüroo, töö nr: 22292, 12.2024;
 - Transpordiamet, Harku X vastuskiri nr 1-2/420, 24.09.2025.

JOONISED

1. Asukoha skeem nähtavuskolmnurgaga
2. Asendiplaan

1 ÜLDOSA

1.1 Projekti koostamise eesmärk

Käesoleva eskiisprojekti koostamise aluseks on Transpordiameti kiri nr 1-2/420, 24.09.2025. Käesoleva eskiisprojekti eesmärgiks on selgitada Transpordiametile Harku X lubjakivikarjääri kaevandamise tegevuse koostoimimist seoses perspektiivse Juuliku-Tabasalu ühendusteedega (JuTa). Soovime eskiisprojektiga olemasoleva asfalkattega mahasõidu Teeregistris arvele võtta ja taotleda Transpordiameti tehnilised tingimused mahasõidu rekonstrueerimiseks.

Projekteerija:

AS Tariston

Toompuiestee 35, 10149 Tallinn

+372 650 1000

www.tariston.ee

tariston@tariston.ee

Kontaktisik: Kauri Kiiman, +372 586 05831, kauri.kiiman@tariston.ee

Vastutav projekteerija:

Meelis Joonsaar, tase 7 teedeprojekteerija, kutsetunnistus nr 219924

1.2 Projekti koostamise alused

- Harku VI lubjakivikarjääri korrastamise projekt, OÜ J. Viru Markšeideribüroo, töö nr: 22292, 12.2024 (sh tiitellehel kasutatud pilt);
- Kobras OÜ, Harku X uuringuruumi geodeetiline mõõdistus, töö nr 2025-176, 06.2025;
- Kobras OÜ, Harku X uuringuruumi geoloogiline uuring, töö nr 2025-201, 12.2025;
- TRAM Harku X vastuskiri nr 1-2/420, 24.09.2025.

1.3 Varem koostatud projektid ja planeeringud

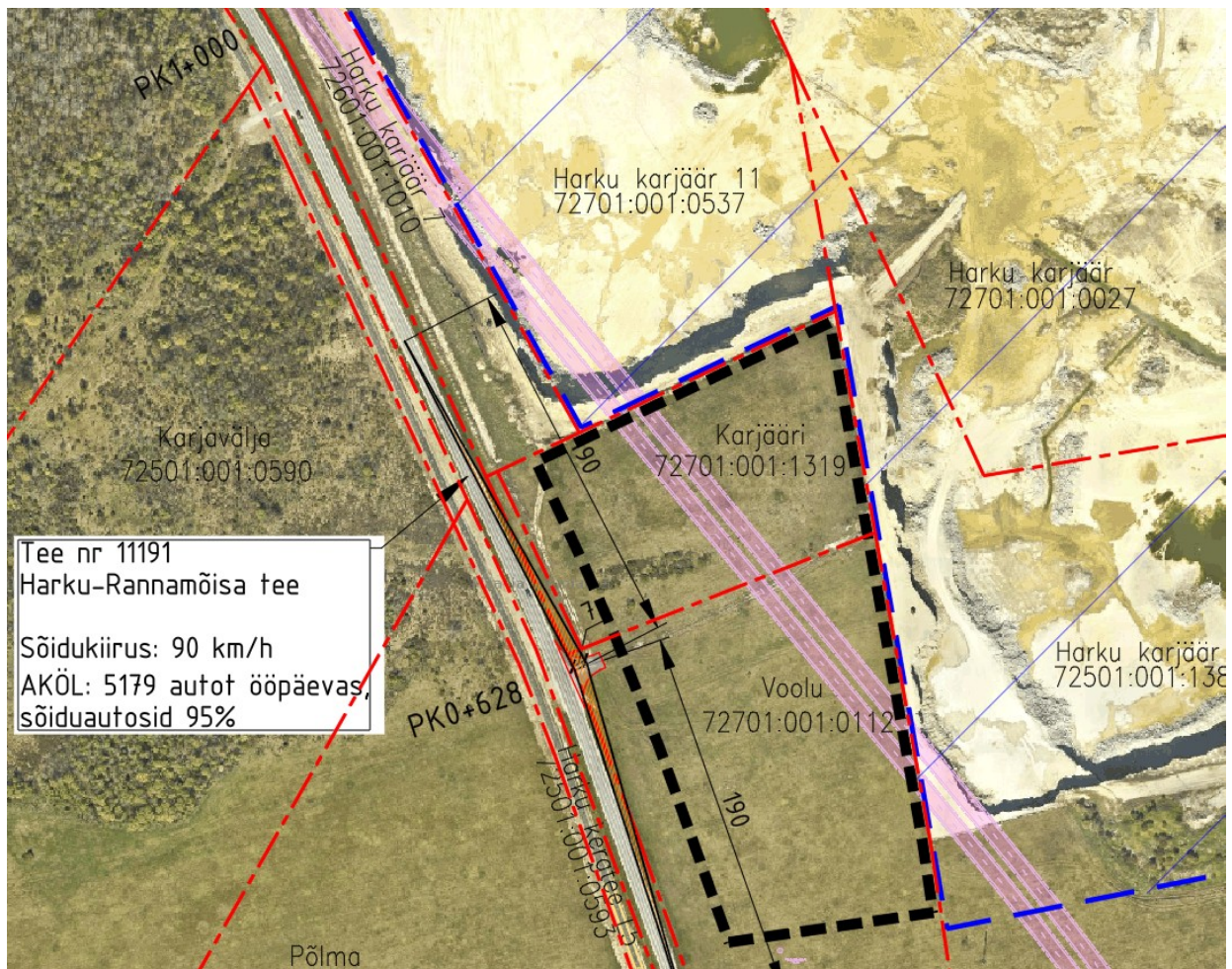
Projekti koostamisel on arvestatud varem projekteeritud lahendustega:

- Saue valla üldplaneering;
- Perspektiivne Juuliku-Tabasalu ühendustee (JuTa) trassikoridor;
- RoadPlan OÜ, töö nr 21059 „Riigitee 8 Tallinn-Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni-Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik“ eelprojekt, 01.2021;
- Harku maardla mäeeraldised Harku IV ja Harku VI (AS Harku Karjäär).

2 OLEMASOLEVA OLUKORRA KIRJELDUS

2.1 Olemasolev situatsioon

Projektlahendusega vaadeldavad kinnistud asuvad Harku karjääri kõrval Harku-Rannamõisa tee ääres. Projektiga hõlmatav ala asub paepealsel lagendikul, kus ei ole kõrghaljastust.

Pilt 1. Projektlahendusega vaadeldavad kinnistud (skeemil must joon) asuvad Harku VI ja XI karjääri kõrval

Projekt käsitleb järgmisi riigile kuuluvaid maaüksusi, mis asuvad Harku X uuringuruumis:

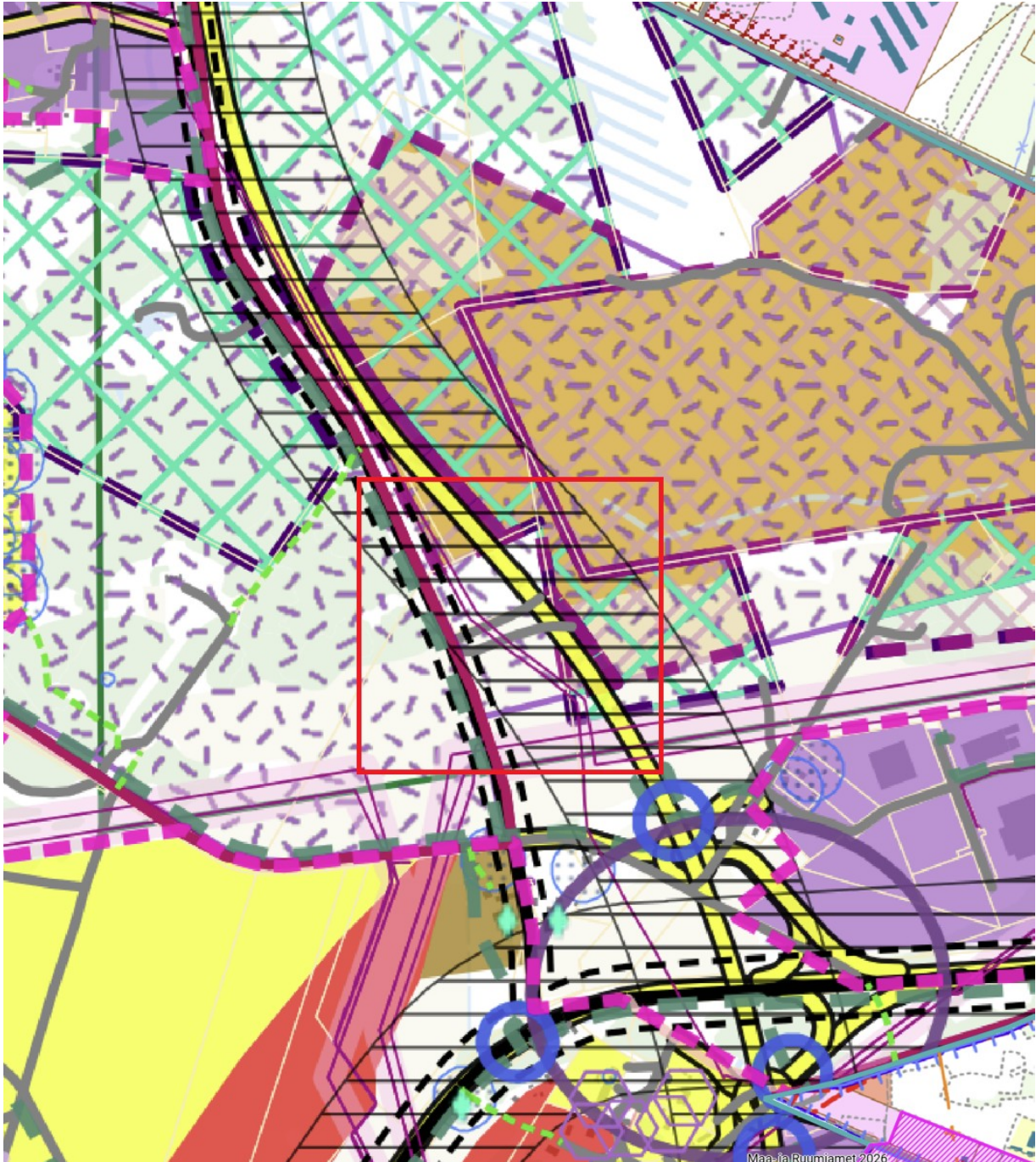
- Voolu 72501:001:0112;
- Karjääri 72701:001:1319.

Olemasolev ligipääs kinnistutele

Kõrvalmaantee 11191 Harku-Rannamõisa tee km 0,628 paremal asub olev asfaltkattega mahasõit. Mahasõit asub hea nähtavusega teelõigul. Mahasõidu teenindavatel kinnistutel puudub (teekaitsevööndis) kõrghaljastus.

2.2 Planeeringud

Projekti koostamisel on arvestatud Saue valla üldplaneeringus oleva lahendusega: „Perspektiivne Juuliku-Tabasalu ühendustee (JuTa) trassikoridor“.

Pilt 2. Perspektiivne JuTa ühendustee (kollane), punane ruut on vaadeldav piirkond (Allikas: Maa- ja ruumiamet)

2.3 Piiranguid põhjustavad objektid

2.3.1 Tehnovõrgud

Maanteega paralleelselt asub Telia Eesti AS side maakaabel, mille kaitsevöönd on määratud Majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määruse nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“ § 14 alusel ning maismaal on selle ulatus 1,0 m mõlemale poole sideehitisest.

Maanteega paralleelselt asub Elering AS 150 kV maakaabel Estlink 1. Vastavalt Ehitusseadustik § 70 ja § 77 ning Majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määrus nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“, mille kohaselt on elektri maakaabelliini kaitsevöönd 1,0 m mõlemale poole liini äärmisest kaablist.

Rakendatavad meetmed töötamiseks rajatiste kaitsevööndis esitatakse põhiprojekti staadiumis.

2.3.2 Kitsendused

Plaanijoonisele on kantud tehnovõrkude ja maantee kaitsevööndid. Avalikult kasutatava maantee kaitsevööndi ulatus on määratud ehitusseadustiku § 71 lõike 2 alusel. Ülejäänud maanteede kaitsevööndi laius on kuni 30 m mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast.

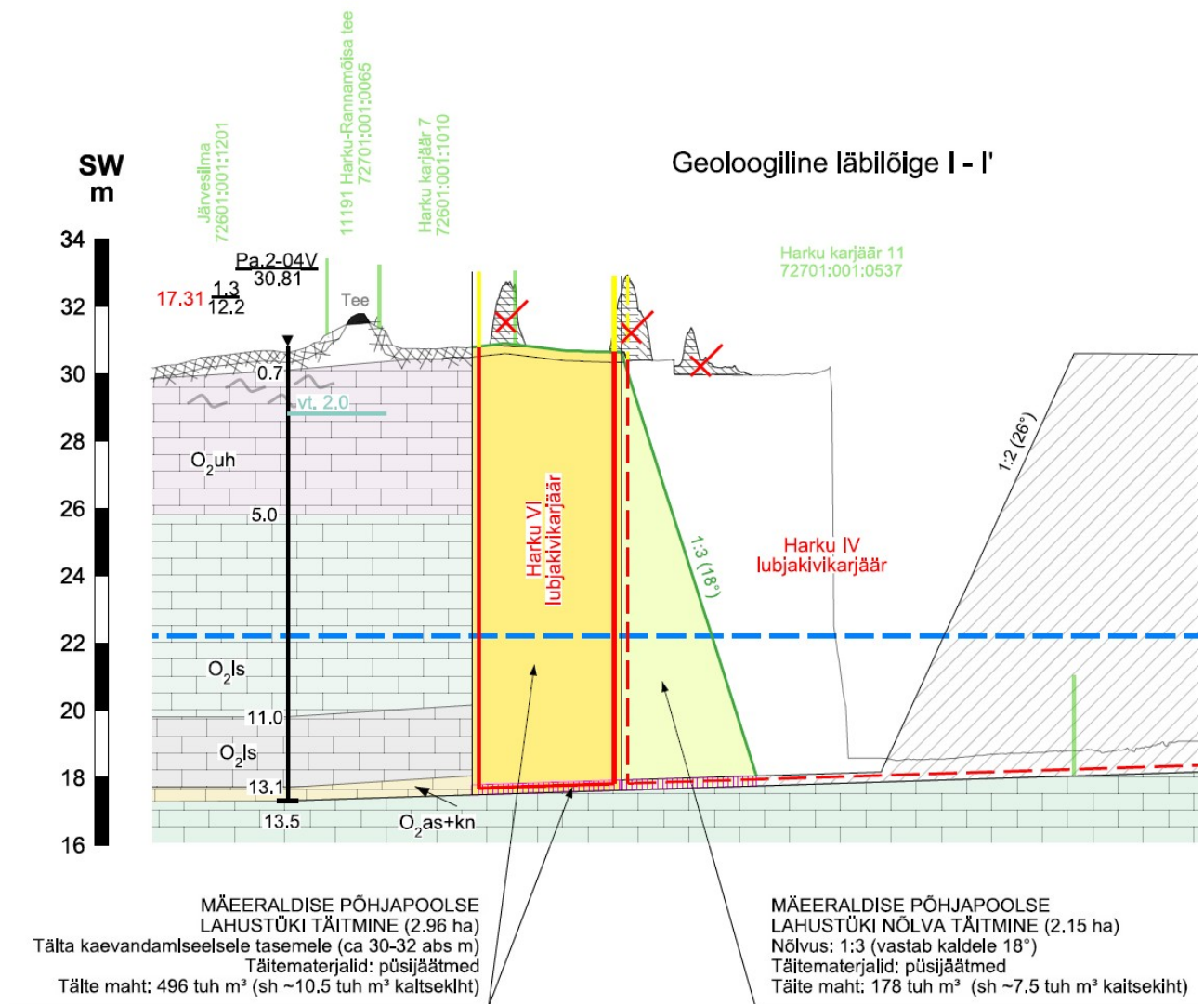
3 PROJEKTLAHENDUS

Perspektiivse Harku X lubjakivikarjääri kaevandamine on planeeritud kahes etapis. Põhjapoolne etapp I realiseeritakse ja taastatakse enne Juuliku-Tabasalu ühendustee (JuTa) rajamist. Etapp II aladel kaevandatakse pärast etapp I tööde lõpetamist. Täpsem info etappide paiknemise kohta on toodud käesoleva eskiisprojekti asendiplaanil. Insener-tehniline lahendus antakse karjäärile koostatavas kaevandamisprojekti.

Kaevandamisprojekt koostatakse Maapõueseaduse paragrahv 75 lg 1 alusel. Projekt koostatakse pärast Harku X kaevandamise keskkonnamoju kättesaamist ja enne kaevandamise tegevuse alustamist.

Projektlahendus arvestab juba olemasolevaid kaevandustegevuseks esitatud nõudeid, mis on esitatud AS Harku Karjäärile, kellele kuulub naaberkinnistutel (Harku karjäär 11) kaevandustööde tegemise õigus.

Näidisprojekt: „Harku VI lubjakivikarjääri korrastamise projekt“, OÜ J. Viru Markseidibüroo, töö nr: 22292, 12.2024.

Pilt 3. Väljavõtte näidiseks võetud Harku VI lubjakivikarjääri korrastamise projektist

Kasutatavad täitematerjalid

Harku VI lubjakivikarjääri täitmisel kasutatakse Jäätmeseaduse §4 lg 1 (<https://www.riigiteataja.ee/et/akt/741846?leiaKehtiv>) järgi lubatud püsijäätmeid.

Harku VI karjääri korrastamise projekti järgne täitmise tehnoloogia

Enne ala täitmist toimub vajadusel püsijäätmete sorteerimine ja töötlemine (purustamine). Selle tegevuse keskkonnamõju ei ole olulisem kui lubjakivi kaevandamise ja töötlemise mõju, sest kasutatakse analoogseid, kuid mõnevõrra väiksema võimsusega seadmeid. Jäätmete sorteerimisel ja töötlemisel tekkivad jäägid, mis ei vasta eelpool loetletud jäätmekoodidele antakse üle ettevõtetele, mis omavad vastavate jäätmete käitlemis- või ladestamisõigust. Täitmisel tuleb arvestada täidetava materjali kobestuskoeffitsiendiga $kk > 1,15$, et hiljem vajumise tagajärjel ei tekiks maa-ala soostumist. Täitmine toimub kihtide kaupa.

Lähtudes naaberkarjääride 2010. a korrastamisprojektist ja selle keskkonnamõju hindamise aruandest tuleb kogu korrastatava maa põhi, sh veekogu põhi, katta inertse, vee liikumist takistava materjaliga, et kaitsta karjääri põhjast allapoole jäävat veekihti.

Selleks on varasemas projektis ette nähtud kogu karjääri põhja katmine 0,3 m paksuse sõelmete kihiga. Sarnaselt naaberkarjääri korrastamislahendusele tuleb Harku VI lubjakivikarjääris samuti täitmisele eelnevalt katta karjääri põhi 0,3 m paksuse sõelmete kihiga.

Täitmiseks kasutatav materjal transporditakse kalluriga või frontaallaaduriga täitealale. Korraga laotatakse täidetavale alale kuni 0,5 m paksune täitematerjali kiht, mis sisaldab nii suuremaid tükke (nt suuremad kivid, eelpurustatud betoon jm) kui ka peenmaterjali (kvaternaari setted, sõelmed), mis täidavad suurte tükide vahelised tühimikud. Enne järgneva kihi laotamist tihendatakse pinnas buldooseri roomikutega või laaduri ratastega. Täitealade pealmises kihis kasutada vähemalt 0,3 m paksusega huumust sisaldavat pinnast.

Tariston AS hinnagul on antud lahendus sobilik ka Harku X karjääri korrastamisel. Täpsem korrastamise projektlahendus pannakse paika tulevase Harku X lubjakivikarjääri kaevandamise projekti ja korrastamise projekti.

Olemasoleva mahasõidu rekonstrueerimine

Kõrvalmaantee 11191 Harku-Rannamõisa tee km 0,628 paremal asub olemasolev asfaltkattega mahasõit, mis puudub Teeregistris ning vajab rekonstrueerimist, et sobida perspektiivse kaevanduse teenindamiseks. Projekteeritav lahendus on esitatud eskiisprojekti asendiskeemil ja asendiplaanil.

Pilt 4. Rekonstrueeritav asfaltkattega mahasõit (Allikas: Google Street View)

4 Kokkuvõte

TRAM on aktiivse tarbevaru arvele võtmisel soovinud ettevõtte poolse lahenduse pakkumist alale jääva perspektiivse JuTA trassikoridoriga. Järgnevalt on kokkuvõtte kirjadest TRAM 12.08.2025 nr 7.1-7/25/11439-2 ja Kobras OÜ 24.09.2025 nr 1-2/420.

Transpordiameti kirja kokkuvõte:

Projekteeritud Juuliku-Tabasalu tee (JuTa) trassikoridoris on võimalik ellu viia mõlemad riigi huvid (kaevandamine ja tee ehitamine), kuid kaevandamistegevuse kavandamisel tuleb arvestada, et määratletud JuTa trassikoridoris peab võimaldama hilisemat 2+2 riigitee ehitamist mõistlike kuludega.

Aktiivse tarbevaru määratlemisel tuleb arvestada, et kavandatava tee alla ei saa jätta kaevandile vertikaalseinu ning kogu teetrassi alt kaevandamine ja tagasitäide tuleb teha tuginedes teede-ehituse pädevusega inseneride poolt koostatud lahendusele koordineeritud teiste samal trassil kaevandajatega. Kaevandamine ja tagasitäide tuleb JuTa trassiga kattuv alal teha võimalikult ühtlase koridorina ning selliselt, et tee all ei tekiks erinevaid vajumisi ning tee ehitamisel ei tuleks seetõttu olulisi täiendavaid kulutusi.

Kobras OÜ (koos Tariston AS-iga) kirja kokkuvõte:

Kuna praeguses arenduse faasis ei ole tulevane maavara kaevandamine Harku X uuringuruumi alal sugugi kindel, siis on ka liiga vara hakata juba varude arvele võtmise etapis välja töötama täpset insenertehnilist lahendust karjääriala tagasitäitmiseks ja korrastamiseks selliselt, et oleks tagatud sobilikud tingimused tulevaseks tee-ehituseks. AS Tariston omab Eesti ühe suurema taristuehituse ettevõtte pikaajalist kogemust ja pädevust nii teede ehituse kui ka projekteerimise valdkonnas. Ettevõtte garanteerib, et insenertehniline lahendus karjääriala tagasitäitmiseks töötatakse välja ja kooskõlastatakse Transpordiametiga enne reaalse kaevandamistegevusega alustamist ning selle garantii andmine fikseeritakse Keskkonnaameti poolt antava kaevandamisloa kõrvaltingimusena.

AS Tariston soov on geoloogilise uuringuga arvele võtta lubjakivi aktiivne tarbevaru võimalikult suurel alal Harku X uuringuruumi piires. Seega palume Transpordiameti kooskõlastust aktiivse tarbevaru arvele võtmiseks ning ühtlasi palume määrata aktiivse tarbevaru plokkide piiri kaugus 11191 Harku-Rannamõisa riigitee servast tee kaitsevööndi alal.

Tariston AS ettepanek:

Enne kaevandamisega alustamist esitatakse täpne insenertehniline lahendus kaevandamisprojektiga perspektiivse JuTa trassikoridori jääva maavara kaevandamiseks ja maa-ala korrastamiseks nii, et sellele on võimalik rajada vastava koormusega riigitee. Insenertehnilise lahenduse väljatöötamine saab toimuda TRAM-i väljastatud tingimuste põhjal. Arvestades, et nimetatud trassikoridori ei ole planeeritud lähitulevikus rajada teed (TRAM Harku X vastuskiri nr 1-2/420, 24.09.2025), on võimalik TRAM-i poolt kooskõlastatud

lahenduse põhjal enne Juuliku Tabasalu ühendustee rajamist maavara trassikoridorist ammendada ja ka maa-ala korrastada (taastada).

Palume Transpordiametil vastavalt eskiisprojektile seada Harku X lubjakivikarjääri tulevasele kaevandusloale üheks tingimuseks, et enne kaevandamisega alustamist esitada Transpordiametile kooskõlastamiseks kaevandusprojekt kus on toodud täpsem insenertehniline lahendus seoses perspektiivse Juuliku-Tabasalu ühendusteedega.